

УВОД

Роман А. С. Пушкина “Капетанова кћи”, који је између осталог послужио и као корпус за истраживање функције епистоларија као средства језичке историјске стилизације, написан у форми мемоара, тј. у 1. граматичком лицу заменица и личних глагола и спада у подврсту породичне хронике са свим импликацијама које из тога произилазе, а пре свега то је доминантна субјективна визура мемоаристе које за последицу има – субјективно обојено приповедање «Капетанове кћери» у историјску епоху која је предмет епског догађаја, чиме се код читалаца изазива илузија аутентичности казивања писца као учесника и сведока прошле историјске епохе друге половине 18. века. Тиме он елиминише историјског романописца и на његово место ставља мемоаристу. Једно од средстава *историјске стилизације* су између осталих и епистоларије, којима се код читалаца ствара илузија аутентичности језика прошле епохе.

Посебно треба истаћи чињеницу да је Пушкин провео годину дана у архивама, како престоничним, тако исто и у локалним, где су се одвијали историјски догађаји везани за Пугачовљево буну, где је сакупљао аутентичне материјале, па и преписку онога доба; бележио је казивања неких још увек живих сведока прошле епохе. Почео је од фолклора, што се веома успешно одразило на поступке историјске стилизације коју је на оригиналан начин реализовао, користећи се пробраним лексичким, фразеолошким и граматичким архаизмима, синтаксичким конструкцијама прошле епохе. Тај основни слој архаизације појачао је како фолклорним елементима тако исто и епистоларним стилем, што ћемо и доказати минуциозним анализама у првом и другом поглављу рада.

Пословна комуникација обухвата све видове активности било које организоване државне институције на било ком нивоу власти и представља важан инструмент за интеграцију свих постојећих институција државе од врха до локалних институција. Пословном писаном комуникацијом се повећава ефикасност рада и реализују се постављани циљеви од стране виших институција, па се тиме обезбеђује потребан ниво сарадње са свим надређеним институцијама. Тако је то било још у време реформи Петра Великог према западноевропским узорима, тако је то било и у тзв. колегијама (министарствима), па и у Војној колегији, и то од тада па све до почетка 20. века док је постојала Руска царевина.

Током та два века прецизно су изграђени комуникацијски образци и шеме које помажу у решавању свих проблема са којима се суочава било која институција, било ког нивоа, па између

осталог и војна, конкретно војни гарнизон у време Пугачовљевог устанка, а у време владавине Катерине Велике .

Много тога из државне и пословне преписке се одржало до данашњег дана. Највећи део комуникације пословног човека је писана комуникација. Писмена форма пословне комуникације односи се на оне случајеве у којима је прималац територијално удаљен и са њим је тешко успоставити директан контакт.

Пословна писмена комуникација је заснована на епистоларном стилу који је саставни дио свакодневног живота, и он има своју специфичност. Тако и у роману А.С. Пушкина “Капетанова кћи” постоје елементи писане пословне комуникације као и лична преписка која нам је послужила за израду овог дипломског рада. Нама је важно да размотримо аспекте тог проблема, и да откријемо наративне компоненте те писане пословне и писане личне комуникације. Корпус писане комуникације у овоме раду биће нам од велике помоћи у решавању проблема везаних за једну значајну прошлу епоху, када је Русија «отворила врата у Европу».

Циљ нашег истраживања је да на основу прикупљеног материјала спроведемо детаљну анализу писама у роману А.С. Пушкина “Капетанова кћи” у оригиналу и у преводу на српски језик Божидара Ковачевића.

Задаци истраживања:

Ради постизања постављеног циља, требало је решити следеће задатке:

- прикупити материјал који ћемо искористити за израду корпуса писане личне и пословне комуникације;
- анализирати: прво, корпус руског језика, а затим преводне еквиваленте;
- спровести класификацију са различитих тачки гледишта: лексико-семантичке, структурне, функционалне и стилистичке.

Материјал истраживања:

За истраживање писане комуникације у роману “Капетанова кћи” ексцерпирани смо и изанализирали смо писмену кореспонденцију. Издвојена су 4 репрезентативна писма: 3 приватна и 1 пословно писмо, који уједно и чине **предмет** овог дипломског рада.

Метод истраживања:

Две основне методе смо користили у нашим истраживањима: иманентни или «унутрашњи» приступ у анализи изабраног корпуса пословне и приватне писане комуникације у роману «Капетанова кћи», затим компаративни или «спољашњи» приступ у анализи пословних и приватних писама у поређењу са преводним српскохрватским еквивалентима.

Структура рада:

У **уводу** смо објаснили основне разлоге за обрађивање изабране теме дипломског рада, у којем је представљен циљ, истакнути задаци, предмет и методе истраживања.

У **првом поглављу под називом “Одлике епистоларног стила”** изложили смо историјат настанка епистоларног стила руског језика на којем је заснована писана пословна комуникација, особине пословне писане комуникације, затим смо представили пословну документацију, пословна и лична писма као главне облике писане комуникације.

У **другом поглављу** под називом “Упоредна анализа писама ексцерпираних из романа А. С. Пушкина “Капетанова кћи” с лексичко-фразеолошког и стилистичког аспекта (апликативни део)”. Писма смо поделили на пословна и лична. Спровели смо детаљну анализу тих писама како са лексико-фразеолошког, стилистичког аспекта, тако и с обзиром на сферу употребе – активног и пасивног лексичког фонда. Даље у нашем дипломском раду је спроведена анализа превода тих истих писама у преводу на српски језик Божидара Ковачевића.

У **закључку** је требало у сажетом облику изложити резултате наших истраживања.

На крају рада дат је **списак** речника и литературе предмета којима смо се користили у нашем дипломском раду.

У **прилогу** је дат преглед лексике ексцерпиране и изанализиране – и то: у оригиналу и преводу.

I ОДЛИКЕ ЕПИСТОЛАРНОГ СТИЛА